

Bona nit,

És per a mi un plaer presentar-los aquesta nit la darrera, de moment, novel·la de Carles Cortes. Com molts de vostés sabran Carles Cortes va iniciar la seua carrera pública com a escriptor fa a penes set anys amb la publicació de *Veü de dona*, i des d'aleshores el seu creixement com a escriptor ha sigut posat de manifest no tan sols pels premis aconseguits per les seues obres i per l'èxit de públic que ha assolit, sinó també amb l'evidència de la seua qualitat literària contrastada obra a obra i gènere a gènere.

Aquesta nit a Alcoi, a casa, amb amics i familiars i envoltat per alcoians que li fem de teloners, sé que, per a Carles, deu ser diferent de les altres presentacions, perquè l'atmosfera distinta, màgica, que envolta una presentació davant dels teus té molt de sentimental i no es pot evitar sentir a dintre teu uns meravellosos nervis. I puc dir que, per això, a nivell personal, em sent molt content i orgullós que haja comptat amb mi per ser un dels introductors a la nostra ciutat de la seua nova creació.

Els silencis de Maria és una novel·la molt intensa. La novel·la comença molt lligada a una actualitat esfereïdora. Un home, Hèctor, està en presó acusat de l'assassinat de la seua dona. Aquest inici amb ressonàncies d'*El Tunel* d'Ernesto Sábato, ens acosta a un drama que estem cansat d'escoltar en qualsevol noticiari: la mort per violència de gènere d'una dona després d'anys de maltractaments físics i psicològics. Podria ser un cas qualsevol de les notícies d'aquesta mateixa setmana o de la setmana que ve. Però aquesta semblança potser en el fons és tan sols una anècdota. No penseu que us trobareu només amb una novel·la de crítica social, la importància de l'argument no rau en aquest presumpte assassinat, sinó en la poderosa íntimitat de la xarxa de personatges que acompanyen aquest fet.

Un dia, una jove apareix en la presó, vol simplement parlar amb Hèctor perquè creu en la seua innocència, malgrat la confessió que l'home ha fet davant de la policia

de la seua culpabilitat. La presència d'aquesta dona, en principi envoltada de misteri, desencadena una doble acció. Per una banda, marca els esdeveniments dels personatges (sabrem què els mou i quines motivacions els embarguen ara i en el passat) i per una altra banda, el contacte amb aquesta dona genera també un combat interior en tots els que l'envolten, coneixerem cadascun dels racons de sentiment que els amaren. Però no us contaré res més del argument. Potser aquesta és la major dificultat de presentar una novel·la, dir i no dir i evitar matar, en la mesura del possible, l'interés del lector amb una excessiva informació. Tan sols us avance que hi ha moltes sorpreses en una trama que està molt ben lligada i que de segur us atrapa.

Però, a més, hi trobareu moment de molta bellesa, fragments dipositaris d'estructures poètiques que us transportaran fins i tot a les millors pàgines del que és autèntica prosa poètica, plena de musicalitat, com en aquestes línies:

Pg. 112)La meua lluna damunt del desert de sorra, com un ram de flors que creix dia a dia. Un crit enmig del silenci del terra de marbre blanc d'aquest palau”.

Quan llegiu *Els silencis de Maria*, veureu com és inevitable una identificació amb els personatges. Compartim el seu viatge interior i l'empatia ens fa curiosament, patir fins i tot per actants que en principi ens repugnarien, com és el cas d'Hèctor, el fred, desprietat i agressiu marit de Maria. Fins i tot ell mereix la nostra atenció, i a través de la disposició del llenguatge i en ocasions a través de les imatges que l'obra ens ofereix, compartim la seua angoixa i els dubtes que li genera la seua situació tancat a la cel·la de la presó (que és en el fons una preciosa metàfora). A aquesta identificació ajuda el narrador en segona persona, un tu que és al mateix temps un apòstrofe poètic i un crit a

un interlocutor en present que ens lliga al moment de la narració i que ens la fa activa i motivadora. Escolteu:

PG. 97 “ La llum s’ha apagat, no veus res al teu voltant. No saps si és que el sol ha desaparegut o si s’han fos els ploms. No veus més enllà d’aquesta carta que tens a les mans i et crema la pell dels dits. Una boira densa de pols t’entela els ulls i no t’hi veus. A les palpentes busques el llit i t’hi deixes caure. Et mareges. La imatge de la Sandra és damunt teu, com una llosa que t’impedeix respirar.”

Ja ho veieu, A *Els silencis de Maria* hi trobareu el plaer de sentir a frec de pell les descripcions. El paisatge en ocasions va molt lligat als sentiments i en aquesta novel·la d’espills i de contrastos hi podreu notar com, de vegades, el lloc on transcorren les accions està íntimament lligat als sentiments dels protagonistes i, per extensió, a la percepció que ens travessa als lectors a través de belles sinestèsies que crea Carles Cortés i que ens omplin la lectura de sensacions. Així, l’autor ens transporta de la impersonal i freda ciutat, origen permanent de les insídies, a la bellesa i a la màgia dels paisatges orientals, de vegades coberts amb un tel molt suau de somni, acollits a la bellesa de l’oníric. Com en aquest fragment on Maria espera el seu marit.

Pg. 48 “Sent que no tardarà a venir; les seues passes al meu interior, m’avisen que és prop, més del que em pense. Com la vinguda de la lluna plena damunt de les dunes que hi ha prop del palau. L’astre puja amb pas ferm, decidida a fer-se escoltar. S’acomia del sol que desapareix lentament per l’altra banda de l’horitzó. Des d’un dels patis pròxims a la meua cambra observe l’espai vast, ple de miratges producte del creuament entre els dos astres. El sol i la lluna s’han trobat. Jo, la Maria, al mig. Totes

dues deixen dins de mi la llavor necessària perquè aquesta nit el Hàfez faça florir l'esperança. El meu fill, el nostre fill.

Potser podríem dir que *Els silencis de Maria* és una novel·la de sentiments, perquè hi trobarem un contrast de percepcions que us colpirà, hi ha riquesa interior en cadascun d'uns personatges (en el fons tots protagonistes de la narració) que són antinòmics, que se senten confusos i escindits, i que beuen de les deus de la mateixa vida amb les seues contradiccions. Per això assoleixen aquesta sensació de veracitat que ens els fa tan creïbles, tan propers a nosaltres mateixos, perquè intuïm en ells una confusió idèntica a la que en ocasions ens governa a nosaltres.

Els personatges tenen una gran força. Potser us en destacaria dos. Hèctor, un home violent, extremadament gelós, amb les misèries pròpies d'un home arrogant i amargat. I com us he dit, malgrat tot, t'hi veus abocat a compartir amb ell els seus sentiments i inevitablement, acabes compartint també, o almenys comprenent, la seua història.

L'altre personatge és Maria. Ella està morta però és la veritable protagonista perquè amb la seua absència, amb la seua vida inacabada, en definitiva, amb els seus silencis ompli la novel·la. Ella hi és en cada acció de cada personatge, de vegades amb una presència abagassadora, de vegades, simplement com el negatiu d'una fotografia, sent el contrapunt de cadascuna de les actuacions dels altres personatges.

Tota la novel·la està bastida a partir de petites intrigues i de sorpreses que conformen una xarxa d'interrogants que van desgranant-se a poc a poc, amb una dosificació que té el lector atent i que permeten que la lectura de la narració siga fluïda, que el lector es deixi portar per la història, esllavisant-se igual que la música. I a aquesta fluïdesa contribueix la doble veu narrativa, per una banda el narrador omniscient que ens aboca a les motivacions i els pensaments més profunds dels

personatges i, per altra banda, un diari en primera persona de la Maria rescatat de la destrucció, un dietari on l'autor reïx especialment en mostrar-nos la intimitat de la dona. És evident, ja ho he dit, que no descobriré cap dels interrogants que la novel·la obri, però sí que us assegure que, en aquest sentit, la novel·la és redona i que *Els silencis de Maria*, tant els silencis reals com els metafòrics, van omplint-se a mesura que sabem de la seua vida i de la vida de tots els que alguna vegada l'han envoltada.

No vull avorrir-vos ni descobrir-vos res més, tant sols felicitar a l'autor per aquesta novel·la, encoratjar-lo, si fa falta, a continuar escrivint d'aquesta i manera, i a vosaltres, recomanar-vos una lectura plàcida d'*Els silencis de Maria*, potser amb una música suau que us acompanye en el moment d'apropar-vos al llibre. Deixeu-vos portar per aquesta història, compartiu amb els seus personatges la pelegrinació cap al seu passat i cap al seu interior i, el més important, gaudiu de les precioses línies de bona literatura que s'arreceren en aquest llibre.